

Handläggare
Helén Örtegren
Telefon: 08-508 23 051

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2015-06-11

Planerad förskoleutbyggnad 2015-2020

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens lägesrapport över planeringen för förskoleutbyggnad under 2015-2020.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
avdelningschef

Sammanfattning

Antalet barn i åldrarna 1-5 år inom Hägersten-Liljeholmen i behov av förskoleplats beräknas öka från 5.373 barn under januari 2015 till 7.133 barn under december 2020 - en ökning med 1.760 barn under perioden.

Stadsdelsförvaltningen presenterar planerad förskoleutbyggnad per stadsdelsområde för perioden 2015-2020. Planerad förskoleutbyggnad minus avveckling av befintliga förskolor under den aktuella perioden omfattar en utökning med 120 nya avdelningar och 1680 förskoleplatser. Därutöver planerar privata förskoleanordnare för utökad kapacitet med ytterligare 30 avdelningar under perioden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och avdelningen för förskola och äldreomsorg i egen regi. Information om ärendet ges till de fackliga organisationerna den 2 juni i förvaltningsgruppen.

Bakgrund

Det finns idag 65 kommunala och 15 privata förskolor inom Hägersten-Liljeholmen. Drygt 87 procent av barnen i åldrarna 1-5 år är inskrivna inom de kommunala och privat drivna förskolorna. Stadsdelsförvaltningens erfarenhet är att det prognosticerade behovet för december år 1 motsvarar det faktiska behovet av förskoleplatser under januari år 2. Enligt prognosen var 5 373 barn i åldrarna 1-5 år i behov av förskoleplats inom stadsdelen i januari 2015 (se tabell 1 för december 2014). För december 2018 visar prognosen att upp till 6 566 barn i åldrarna 1-5 år kommer att ha behov av förskoleplats inom stadsdelen och upp till 7 133 barn under december 2020.

Prognos antal barn i behov av förskoleplats	
År (december)	Prognos antal barn
2014	5 373
2015	5 578
2016	5 820
2017	6 161
2018	6 566
2019	6 975
2020	7 133
Ökning antal barn december 2014- december 2020	1 760

Tabell 1: Stadsdelsförvaltningens prognos över totala behovet av förskoleplatser (i kommunal och privat regi) december 2014 till december 2020.

Förvaltningen utreder och projekterar för nya kommunala förskoleplatser för färdigställande under perioden år 2015-2020. En del projekt är mycket osäkra - lämpligheten för ett antal projekt behöver utredas pedagogiskt, tekniskt och ekonomiskt, detaljplanarbeten pågår och tillfälliga och permanenta bygglov måste godkännas.

Utöver behovet av att tillgodose en ökande efterfrågan av förskoleplatser, behöver stadsdelsförvaltningen löpande ersätta de platser som idag finns inrymda i förskolelokaler med omfattande renoveringsbehov samt i paviljonger med tidsbegränsade bygglov.

De förskolor som Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, övertog från Gatu- och fastighetskontoret år 2006, är till stor del byggda med högriskkonstruktioner med bl.a. platta på mark och otillräcklig byggnadsteknik. Flera av dessa förskolebyggnader börjar byggnadstekniskt ta slut och behöver antingen totalrenoveras eller rivas och ersättas med en ny byggnad.

Befolkningsprognos

Stadsdelsförvaltningen har löpande kontakt med stadsbyggnads- och exploateringskontoret samt med aktuella byggföretag för att uppdatera planeringsunderlaget för planerad och pågående nybyggnation av bostäder i området. Förvaltningens bedömning är att bostadstillskottet och därmed även befolkningsökningen blir högre än vad SWECO:s prognos visar. Drygt 10 750 nya bostäder är planerade att färdigställas under åren 2015-2020 inom Hägersten och Liljeholmen. Ytterligare 2 430 nya bostäder är i nuläget planerade för inflyttning under åren 2021-2023.

Svårigheterna att finna ett pålitligt prognosunderlag, där hänsyn tas till både planerade och beslutade bostadsprojekt, har lett till att stadsdelsförvaltningen har justerat befolkningsprognosen för åldrarna 1-5 år med ett underlag som är uppdaterat både i volym och enligt byggherrarnas faktiska tidsplaner. Beräkningsunderlaget för framtida behov av förskoleplatser justeras löpande. 2.584 barn i åldrarna 1-5 år beräknas att bo i de planerade 10.750 nya bostäderna, som kommer att vara klara för inflyttning under perioden 2015-2020. Parallellt med den omfattande nybyggnationen av bostäder, är det en utmaning att bedöma omsättningen och nativiteten i de befintliga bostäderna inom stadsdelens område.

Överskott alternativt underskott per stadsdelsområde och år

Stadsdelsförvaltningen har som målsättning att balansera antalet tillgängliga förskoleplatser med behovet av förskoleplatser inom respektive stadsdelsområde. Förutsättningarna att balansera tillgång och efterfrågan är dock mycket olika inom Hägersten-Liljeholmen som helhet beroende på bl.a. tillgången till byggbar mark, pågående bostadsbyggnation, demografisk mix och tillgängliga kommersiella lokaler som kan anpassas till förskola samt skick på befintligt förskolebestånd.

Stadsdelsförvaltningens prognosverktyg bygger på en avstämning mellan en beräknad efterfrågan av förskoleplatser i befintliga samt nybyggda bostäder år för år och tillgång till förskoleplatser på befintliga förskolor, tillkommande samt avräkning för avvecklade förskoleplatser år för år. Antal inskrivna barn per befintlig förskola den 1 januari 2015 används som definition av kapacitet antal platser i befintliga förskolor i prognosen. Tillkommande förskoleavdelningar har beräknats som 14 barn per avdelning.

Stadsdels- område	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aspudden	114	94	63	145	192	238
Fruängen	38	12	12	6	17	33
Gröndal	- 41	- 128	- 138	- 66	- 80	-71
Hägersten	- 13	+/- 0	3	141	64	64
Hägerstens- åsen	- 62	- 74	- 123	39	- 80	- 64
Liljeholmen	- 197	- 254	- 199	- 215	- 215	- 212
Midsommar- kransen	120	113	71	- 15	22	150
Mälarhöjden	41	50	46	41	36	29
Västberga	59	56	- 25	- 158	- 122	28
Västertorp	- 106	- 86	- 72	- 63	67	81
Totalt	- 47	- 217	- 362	- 145	- 99	276

Tabell 2: Beräknat överskott (+)/underskott (-) förskoleplatser per område och år utifrån dagens planerade förskoleutbyggnad.

Det beräknade underskottet av platser motsvarar år 2015, 47 platser och år 2017, 362 platser. Arbete pågår för att komplettera befintliga planer för utökning av antalet förskoleplatser för att klara av att hålla barnomsorgsgarantin.

Stadsdelsförvaltningen har kännedom om ett antal projekt, där privata förskoleanordnare kommer att bygga och starta upp nya förskolor under 2015-2020. Dessa tillkommande förskoleplatser i tid och volym är medräknade i stadsdelsförvaltningens platsprognos i tabellen ovan.

Förutsättningarna ändras kontinuerligt beroende på bl.a. akut uppkomna behov av att riva en befintlig förskola p.g.a. exempelvis omfattande fuktproblem eller nya tillkommande detaljplaneförslag

med fler bostäder. Stadsdelsförvaltningen bedömer att ett överskott av platser uppstår 2020 med 276 platser, vilket motsvarar 3,7 procent av den totala kapaciteten 2020. Denna lägesrapport är en ögonblicksbild, som gäller vid sammanställningen av ärendet.

Förvaltningen arbetar med antal projekt utöver de som presenteras i denna lägesrapport. Projekten är så pass osäkra i dagsläget med anledning av att diskussioner pågår i tidiga skeden med fastighetsägare, byggherrar och stadens tekniska förvaltningar. Om och när projekten blir fastställda som fungerande mellan berörda parter, kommer prognosen att uppdateras med projektens geografiska placering, kapacitetsökning och tidplan.

Planerade förskoleprojekt under 2015-2020

Planerade kommunal förskoleutbyggnad minus avveckling av befintliga kommunala förskolor under den aktuella perioden omfattar en utökning med 120 nya avdelningar, vilket motsvarar 1.680 förskoleplatser beräknat på 14 barn per avdelning, under perioden 2015-2020.

Varje projekt presenteras kortfattat per stadsdelsområde. Vänligen notera att hänvisningssiffrorna för aktuella förskoleprojekt på respektive områdeskarta inte är exakt korrekt placerade med anledning av det lilla kartformatet.

I de fall förändringar gäller befintliga förskoleverksamheter, vars lokaler ska evakueras tillfälligt inför omfattande renovering eller ombyggnad alternativt ska tömmas permanent p.g.a. att exempelvis tidsbegränsade bygglov för paviljonger upphör, kommer den berörda förskolan att involveras i god tid för planering av flytten.

Aspudden

Karta 1: Projekt - Aspudden

1	Förskolan Grågåsen Erik Segersälls väg 24	2015	Ny permanent fristående förskola med åtta avdelningar.
2	Förskolan Flyttfågeln Stenkilsgatan 6 och 7	2015	Flytt av förskolan Flyttfågeln ena paviljongs verksamhet till förskolan Grågåsens tomställda evakueringspaviljong. Avveckling av en av förskolan Flyttfågeln ursprungliga paviljonger.
3	Förskolan Flyttfågeln	2016	Avveckling av den andra av förskolan Flyttfågeln ursprungliga paviljonger.
4	Förskolan Flyttfågeln Ivar Vidfamnes gata	2018	Ny permanent fristående förskolebyggnad med åtta avdelningar.
5	Ny förskola kv. Skärsliparen Skärslipargränd	2019	Ny förskola med fem avdelningar i bottenvåningen i ett bostadshus.

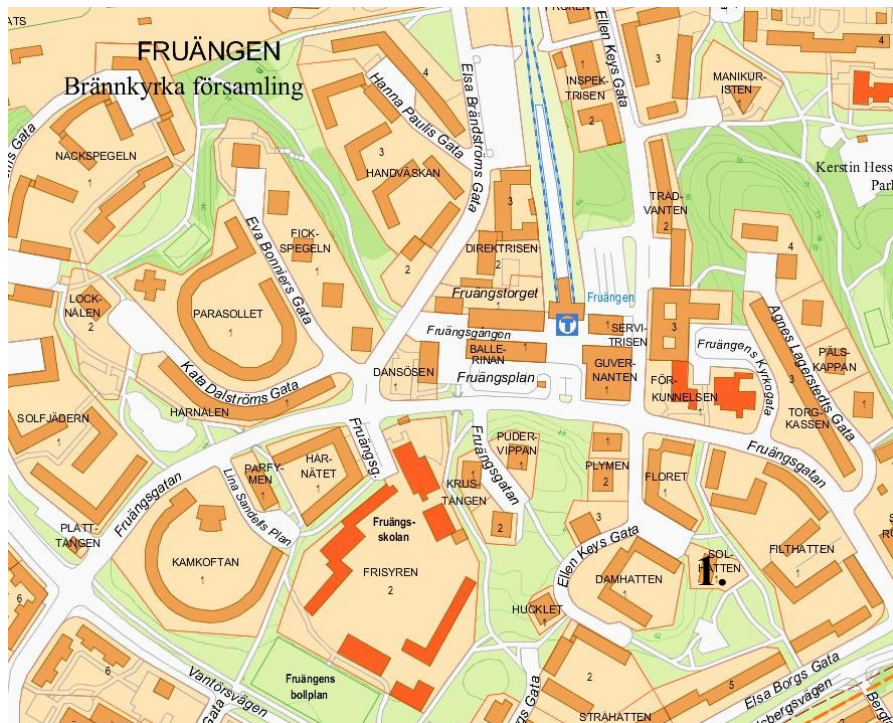
SISAB:s ursprungliga förskolebyggnad för förskolan Grågåsen revs under år 2011 p.g.a. att den tekniska livslängden var slut för byggnadskonstruktionen och en ny utökad förskolebyggnad är under uppbyggnad. När befintliga fristående förskolebyggnader av någon anledning behöver rivras och ersättas, utreder stadsdelsförvaltningen om det är möjligt att bygga större än den ursprungliga byggnaden för att skapa fler platser och utnyttja marken mer effektivt. Förskolans verksamhet har evakuerats till en paviljong med tidsbegränsat bygglov på Stenkilsgatan 6. Förskolan kommer att flytta in i sina nya permanenta lokaler inför hösten 2015.

Förskolan Flyttfågeln är inrymd i två paviljonger. Stadsdelsförvaltningen planerar för att flytta förskolan Flyttfågeln verksamhet i den inre paviljongen till förskolan Grågåsens evakueringspaviljong på Stenkilsgatan 6 under sommaren 2015. Förskolan Flyttfågeln andra befintliga paviljong kommer att avvecklas under 2016, för att bereda plats för byggnation av en ny permanent förskolebyggnad med kapacitet för åtta avdelningar på Ivar Vidfamnes gata. Den nya förskolan planeras bli färdigställd under 2018.

En ny förskola kommer att byggas i bottenvåningen av den planerade nya bostadsfastigheten i kv. Skärsliparen på Skärslipargränd. Förskolan beräknas bli klar för start av fem förskoleavdelningar under 2019.

Diskussioner pågår om ytterligare ett projekt inom Aspudden för byggnation av en förskola. Placeringen och tidplanen är ännu inte fastslagna.

Fruängen

Karta 2: Projekt - Fruängen

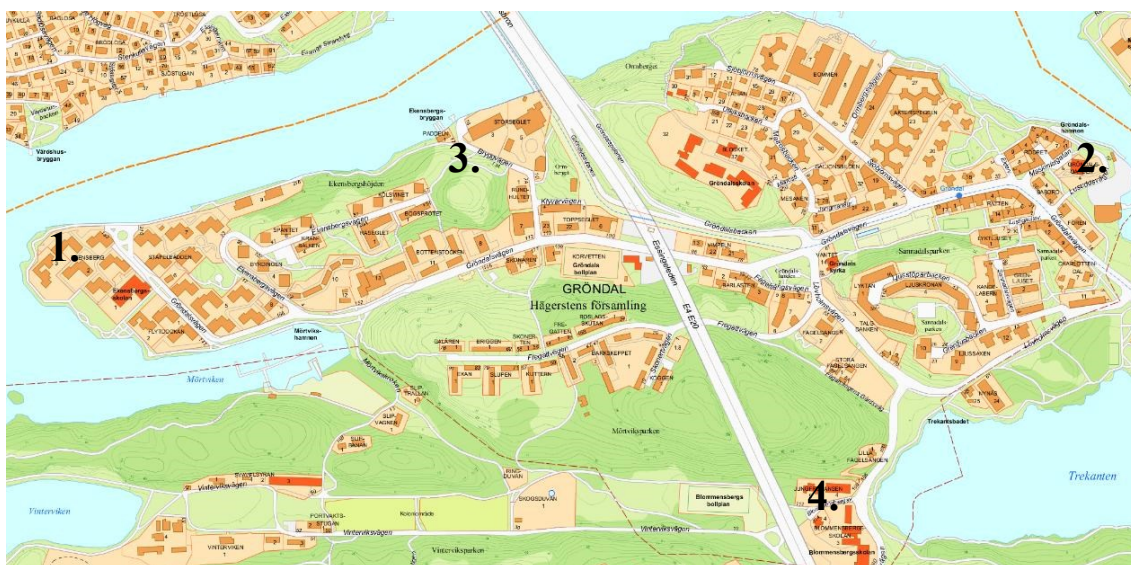
1.	Förskola Ellen Key Ellen Keys gata 83	2015	Utökning med en avdelning i samband med återflytten efter renovering av byggnaden.
----	--	------	--

Förskolan Ellen Key evakuerades inför hösten 2014. Lokalerna var i behov av att upprustas och verksamhetsanpassas. Kapaciteten kommer att utökas med en avdelning i samband med återflytten inför hösten 2015.

Stadsdelsförvaltningen gör tillsammans med fastighetsägaren Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, en översyn av de tre förskolorna Ellen Fries, Hanna Rydh och Elsa Brändström i Fruängen. Förskolorna Ellen Fries och Hanna Rydh består idag av både en permanent förskolebyggnad och en paviljong med tidsbegränsat bygglov. Förskolan Elsa Brändström och förskolan Hanna Rydhs permanenta förskolebyggnader är i behov av omfattande renovering inom en tioårsperiod.

En privat förskoleanordnare kommer att öppna en ny förskola på Emilia Fogelklous gata i Gyllene Rattenområdet under 2015/2016.

Gröndal

Karta 3: Projekt - Gröndal

1	Förskolan Udden Gröndalsvägen 173	2015	Förskolan Uddens huvudbyggnad tomställdes under sommaren 2014 för renovering och verksamhetsanpassning. Återflytt inför hösten 2015.
2	Förskolan Hamngården Maskinistgatan 6	2016- 2018	Evakuering 2016 inför renovering och verksamhetsanpassning – utökning med två avdelningar inför återflytt 2018.
3	Ny förskola kv. Storseglet Bryggvägen	2018	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
4	Förskolan Vinterviken Blommensbergsvägen 116A	2018	Avveckling av paviljongförskolans två avdelningar.

Förskolan Uddens huvudbyggnad på Gröndalsvägen 173 tomställdes under sommaren 2014 för att lokalerna var i behov av att renoveras och verksamhetsanpassas. Verksamheten kommer att flytta tillbaka inför hösten 2015.

Förskolan Hamngårdens lokaler är i behov av renovering. I samband med renoveringen kommer lokalerna att anpassas för utökning med två nya avdelningar. Verksamheten kommer att evakueras under 2016 till andra förskolelokaler. Förskolan Hamngården flyttar tillbaka igen under 2018.

En förskola med fyra avdelningar kommer att byggas i bottenvåningen i en ny bostadsfastighet i kv. Storseglet på Bryggvägen under 2018.

Förskolan Vintervikens paviljong med tidsbegränsat bygglov kommer att avvecklas under år 2018.

Hägersten

Karta 4: Projekt - Hägersten

1.	De kommunala förskolorna på Selmedalsvägen 88, 90-92 och 100	-	De tre förskolorna kommer att rivras inför kommande bostadsbyggnation. Förskolorna kommer att flyttas till andra lokaler inför rivningen.
2.	Ny förskola kv. Maja Myra, Torsslowsbacken	2018	En ny förskola med åtta avdelningar kommer att byggas i kv. Maja Myra

En ny detaljplan är under utformning rörande Axelsberg och Hägersten. I nuvarande förslag kommer förskolorna 88:an, Skogsbacken och Solgläntan på Selmedalsvägen 88, 90-92 och 100 att rivras inför planerad nybyggnad av bostäder. En ny förskola kommer att byggas på Torsslowsbacken inom kvarteret Maja Myra. Den nya förskolan i kv. Maja Myra är planerad att vara klar under 2018. Stadsdelsförvaltningen planerar för ytterligare en ny förskola inom Axelsberg. Placeringen av den nya förskolan är ännu inte fastslagen.

En privat förskoleanordnare planerar att starta en ny förskola på Gösta Ekmans väg 2018.

Hägerstensåsen

Karta 5: Projekt - Hägerstensåsen

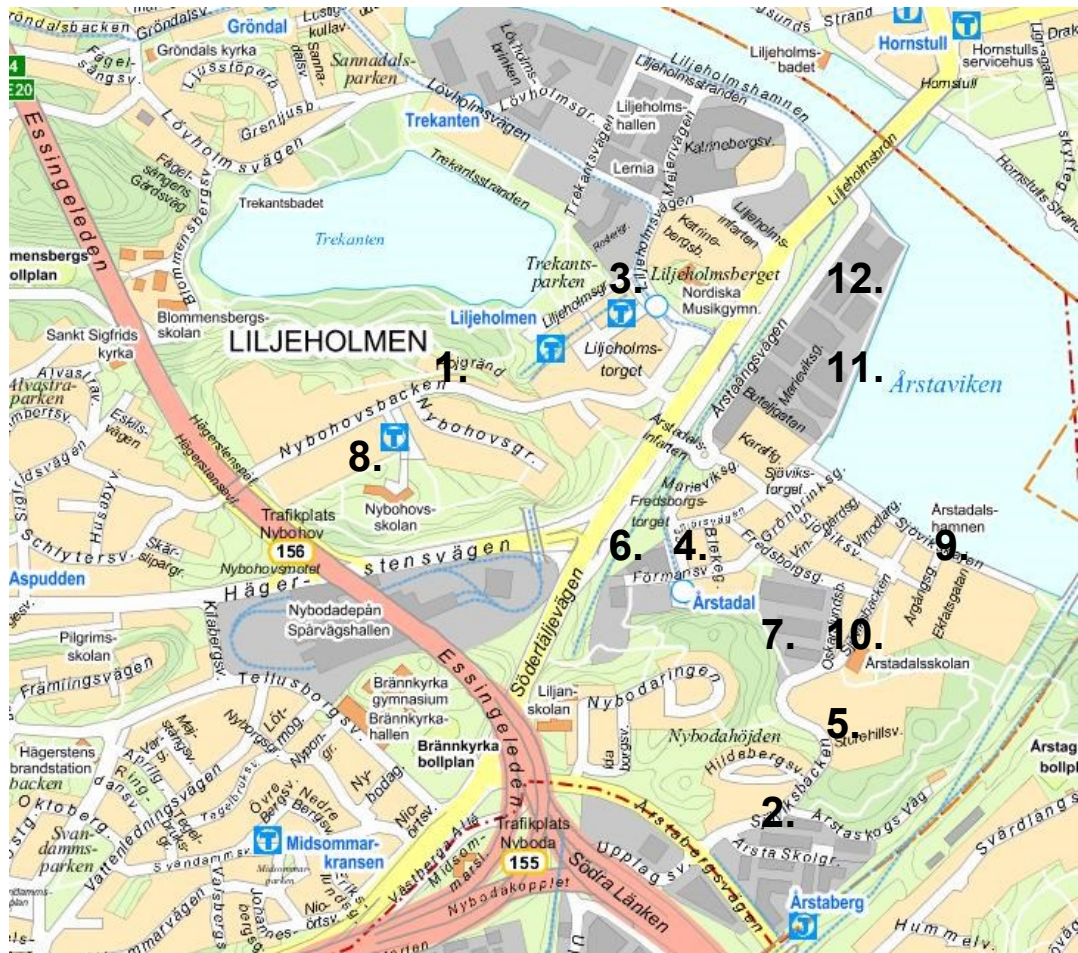
1.	Ny förskola kv. Skattsedeln Valutavägen	2018	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
2.	Förskolan Mellanberget Personnevägen 91-93	2019	Avveckling av förskolans nio avdelningar i två paviljonger.

En ny förskola med fyra avdelningar i kv. Skattsedeln kommer att färdigställas på Valutavägen under 2016.

Stadsdelsförvaltningen planerar att flytta förskolan Mellanbergets verksamhet med åtta avdelningar under 2019 till en nybyggd förskola längs Personnevägen - se vidare information under projektpresentationen för området Västertorp nedan. Förskolan Mellanbergets två paviljonger med tidsbegränsade bygglov avvecklas därefter.

Planer finns för att en privat förskoleanordnare ska starta en friliggande förskola på Kamrerarvägen inom kv. Sparbanksboken under 2018.

Liljeholmen, Årstadal och Årstaberget

Karta 6: Projekt – Liljeholmen, Årstadal och Årstaberget

1.	Ny förskola kv. Behållaren Hojgränd/Nybohovsbacken	2016	Ny fristående förskola med åtta avdelningar.
2.	Förskolan Årstaberget Årsta skolväg 3	2016	Avveckling av förskolans två paviljonger med sammanlagt fjorton avdelningar.
3.	Ny förskola kv. Rosteriet 7 Liljeholmsvägen 32	2016	Ny förskola med åtta avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
4.	Ny förskola kv. Golvläggaren Förmansvägen	2016	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
5.	Ny förskola kv. Årstadalsskolan 3 Sturehillsvägen	2017	Ny förskola med sex avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
6.	Ny förskola kv. Syllen Förmansvägen	2017	Ny förskola med tre avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.

7.	Ny förskola kv. Årstaäng 4 Sjöviksbacken	2017	Ny förskola med fem avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
8.	Förskolan Pytsen Nybohovsbacken 57	2017	Förskolan Pytsens tre avdelningar i Nybohovsskolans lokaler avvecklas inför hösten 2017. Lokalerna återlämnas för skolans verksamhet.
9.	Ny förskola kv. Sjövik 5 Sjöviksbacken (Berghuset)	2018	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
10.	Ny förskola kv. Sjövik 5 Sjöviksbacken 17 (Backhuset)	2019	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
11.	Ny förskola kv. Marievik Årstaängsvägen	2019	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
12.	Nya förskolor i kv Marievik Årstaängsvägen	2020	Nya förskolor med tio avdelningar inrymda i bostadsfastigheter.

Liljeholmen, Årstadal och Årstaberget är stadsdelens mest expansiva områden. Tyvärr finns fortfarande ett underskott av platser inom delområdena trots stora ansträngningar att utöka kapaciteten. Förvaltningen letar kontinuerligt efter lokaler i det området eller dess närhet för att förbättra situationen.

Förskolan Årstaberget driver sin verksamhet i paviljonger på parkmark. SISAB kommer att bygga en ny grundskola där förskolan Årstabergets båda paviljonger står idag. Paviljongerna måste avvecklas under år 2016 inför skolbyggnationen. Stadsdelsförvaltningen planerar flytta förskolan Årstabergets verksamhet till andra förskolelokaler.

Nya bostäder kommer att byggas längs Nybohovsbacken. En fristående förskola byggs av SISAB i kv. Behållaren i anslutning till de nya bostäderna för start av förskolans verksamhet under år 2016. En förskola inrymd i bostadsbebyggelse planeras starta upp under år 2016 på Förmansvägen i kv. Golvläggaren. En förskola i en bostadsfastighet kommer att färdigställas på Liljeholmsvägen 32 inom kv. Rosteriet 7 under 2016.

Tre förskolor med totalt fjorton nya avdelningar i bottenvåningar i bostadshus planeras bli klara under 2017 – i kv. Årstadalsskolan 3, i kv. Syllen och i kv. Årstaäng 4.

Förskolan Pytsen har utöver sina ordinarie permanenta förskoleavdelningar i en fristående byggnad ytterligare tre avdelningar i Nybohovsskolans lokaler. De tre avdelningarna i

skollokalerna kommer att avvecklas under 2017 med anledning av att skolan kommer att ha behov av lokalytan för skolverksamhet.

Stadsdelsförvaltningen planerar för start av en förskola med fyra avdelningar inom projektet kallat Bergshuset under 2018. En förskola med fyra avdelningar inom projektet Backhuset samt en förskola med fyra avdelningar i kv. Marievik med adress Årstaängsvägen kommer att färdigställas under 2019. Ytterligare tio förskoleavdelningar är planerade i kv. Marievik för inflyttning under 2020.

Karta 7: Projekt - Midsommarkransen

1.	Förskolan Skogsgläntans annex, Fastlagsvägen 68	2017 & 2019	Avveckling av förskolan Skogsgläntans paviljongannex 2017 och byggnation av en ny fristående förskola med åtta avdelningar klar 2019.
2.	Ny förskola kv. Telefonstolpen, Mobilgatan	2018	Ny förskola med nio avdelningar i bottenvåningen i ett bostadshus.
3.	Förskolan Brandstegen Höstgatan 14 A-B	2018	Avveckling av förskolans två paviljonger. Verksamheten flyttar till andra förskolelokaler.
4.	Ny förskola kv. Kilaberg Tellusborgsvägen	2020	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen i ett bostadshus.
5.	Ny förskola kv. Herbariet Tellusborgsvägen 2	2020	Ny förskola med sex avdelningar i bottenvåningen i ett bostadshus.

Förskolan Skogsgläntans paviljong kommer att avvecklas 2017 inför bygget av en ny permanent fristående förskola, som beräknas bli klar för inflyttning 2019. Den nya fristående förskolan kommer att ha kapacitet för åtta avdelningar.

Förskolan Brandstegens båda paviljonger har tidsbegränsade bygglov och kommer att avvecklas under år 2018.

Stadsdelsförvaltningen planerar att en förskola med nio avdelningar ska starta 2018 inom kv. Telefonstolpen i bottenvåningen av ett bostadshus på Mobilgatan.

I områdesprogrammet för Aspudden/ Midsommarkransen finns planer för en ny förskola med sex avdelningar i kv. Herbariet på Tellusborgsvägen under 2020 och en ny förskola med fyra avdelningar i kv. Kilaberg på Tellusborgsvägen under 2020.

Mälarhöjden

Inga projekt aktuella inom Mälarhöjden under perioden 2015-2020.

Västberga – Telefonplan

Karta 8: Projekt - Västberga

1.	Ny förskola kv. Timotejen 19, Responsgatan	2019	Ny förskola med åtta avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
2.	Ny förskola kv Tvålfvingan, Flygelgatan	2019	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
3.	Ny förskola kv. Timotejen 17 Midsommarvägen	2019	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
4.	Ny förskola kv. Timotejen 28	2020	Ny förskola med fyra avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.
5.	Ny förskola kv. Tvålfvingan Telefonvägen	2020	Ny förskola med sex avdelningar i bottenvåningen av ett bostadshus.

Staden arbetar med nya detaljplaner för kvarteren Tvålfvingan och Timotejen för en omfattande bostadsproduktion om drygt 2.500 nya bostäder. Bland annat kommer Erikssons f.d. arbetsplatsområde utmed E4:an att omvandlas till bostäder. Även om fokus kommer att ligga på små lägenheter, kommer det att behövas ett större antal förskolor för att täcka det framtida behovet. Fem förskolor i bottenvåningar på bostadshus, med en sammanlagd kapacitet på tjugosex avdelningar är planerade för färdigställande under åren

2019-2020, i kv. Timotejen 17, i kv. Timotejen 19, i kv. Timotejen 28 och i kv. Tvåflingan.

Västertorp

Karta 9: Projekt - Västertorp

1.	Förskolan Vasan Vasaloppsvägen 110-112	2016	Förskolans verksamhet evakuerades till andra förskolelokaler och de två byggnaderna revs under 2014. En ny fristående förskolebyggnad med åtta avdelningar kommer att färdigställas för start under våren 2016.
2.	Två nya förskolor i anslutning till förskolan Solbacken Förskolan Solbacken Personnevägen 78	2019	Två nya förskolor med vardera åtta avdelningar kommer att byggas i anslutning till befintliga förskolan Solbacken – klara 2019. Förskolan Solbackens åtta avdelningar rivs 2019.

Förskolan Vasans två byggnader revs under hösten 2014 i syfte att skapa en sammanhållen förskola, att använda marken effektivt och för att få mer ändamålsenliga lokaler. En ny förskolebyggnad med åtta avdelningar kommer att vara klar för återflytt under våren 2016.

Förskolan Solbacken på Personnevägen 78 är i behov av omfattande upprustning. Stadsdelsförvaltningen arbetar tillsammans med fastighetsägaren SISAB med att planera för två nya förskolor med åtta avdelningar per ny förskola i närheten av den befintliga förskolan Solbacken. När de två nya förskolorna vid Personnevägen planeras bli klara under 2019, kommer förskolan Solbacken och förskolan Mellanberget (se även under projektsammanställningen för området Hägerstensåsen ovan) att flytta över sin verksamhet till de nya förskolebyggnaderna. Därefter rivs förskolorna Solbackens och Mellanbergets nuvarande byggnader och paviljonger.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen arbetar målmedvetet med att finna effektiva lösningar både tekniskt, pedagogiskt och avtalsmässigt som möjliggör att hyreskostnaden per inskrivet förskolebarn kan hållas inom verksamhetens budget.

Stadens stimulansbidrag för förskoleutbyggnad är en viktig bidragande orsak till att hyror för nybyggda förskolor kan hållas nere genom att delar av bl.a. projekteringskostnader och anpassningskostnader kan betalas av mot faktura i samband med inflyttning. Detta gäller i synnerhet för en expansiv stadsdel som Hägersten-Liljeholmen med mer än hälften av förskolebeståndet som är om-, till- eller nybyggt under de senaste nio åren.

Stadsdelsförvaltningen ser med oro på hyresutvecklingen för nybyggda förskolor. Staden byggs tätare och tätare, vilket medför att flera nya förskolor kommer att byggas i bottenvåningen på bostadshus. Detta innebär att förvaltningens nya förskolor kommer att ha hyror baserade på marknadshyror i allt större utsträckning. Framtida projekt kommer dessutom att bli dyrare med lägesfaktorn för centrala lägen. Det finns ett behov av fortsatt arbete med att pressa produktionskostnader för nybyggda förskolor och för att vidareutveckla fungerande verktyg i form av bl.a. modeller för hyresavtal som ger en hållbar ekonomi över tid för nybyggda förskolor.

Hägersten-Liljeholmen 2015-02-28	Stadsdelen totalt	Förskolor byggda före 2007		Förskolor byggda eller utökade 2007- 2015	
Antal förskolor	65 st	29 st	45 %	36 st	55 %
Årshyra	95 480 844 kr	24 547 754 kr	26 %	70 933 090 kr	74 %
Lokalyta	50 671 kvm	19 721 kvm	39 %	30 950 kvm	61 %
Antal inskrivna barn	4 919 barn	1 695 barn	34 %	3 235 barn	66 %
Årshyra/ kvm	1 884 kr/kvm	1 245 kr/kvm		2 292 kr/kvm	
Årshyra/ barn	19 426 kr/barn	14 482 kr/barn		21 927 kr/barn	
Lokalyta/ barn	11,1 kvm/barn	11,6 kvm/barn		9,6 kvm/barn	

Tabell 3: Kommunala förskolor inom Hägersten-Liljeholmen den 28 februari 2015. Årshyran avser avtalad hyra utan avdrag för ersättning för hög hyra.

Den omfattande utbyggnaden av förskoleplatser för att matcha ökad efterfrågan i samband med pågående bostadsförtätning, leder till att förskolans ekonomi blir allt mer ansträngd för varje år då andelen nya förskolor överstiger 50 procent av det totala antalet förskolor. Årshyran per barn för nyare förskolor ligger på 21 861 kronor jämfört med en årshyra per barn på 14.482 kronor för de äldre förskolelokalerna.

Flera av de äldre förskolorna är i behov av omfattande upprustning, vilket kommer att medföra att hyreskostnaderna kommer att öka även för de äldre byggnaderna med tillkommande hyrestillägg.

Det är väsentligt för arbetet att balansering av tillgång med efterfrågan av förskoleplatser är prioriterad vid den fortsatta planeringen av nya bostäder. Det är mycket kostsamt och till och med i princip omöjligt att i efterhand komma ikapp om inte tillräckligt antal nya förskoleplatser matchas med tillskott av nya bostäder. Stadsdelsförvaltningen värnar om det goda samarbetet med bl.a. stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, SISAB och byggherrar som bygger bostäder inom stadsdelen. Det är av avgörande vikt att samtliga parter har förståelse för Hägersten-Liljeholmens behov av att i god tid planera för att kunna hålla barnomsorgsgarantin.